

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL GIOVANNI PITRUZZELLA
prezentate la 7 aprilie 2022¹

Cauza C-460/20

TU,

RE

împotriva

Google LLC

[cerere de decizie preliminară formulată de Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania)]

„Trimitere preliminară – Protecția datelor cu caracter personal – Cerere de dezindexare a unor informații pretins inexacte și de eliminare a unor imagini de previzualizare («thumbnails»)”

I. Introducere

1. Prin cererea de decizie preliminară care face obiectul prezentelor concluzii, Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție a Germaniei, denumită în continuare „BGH”) adresează Curții două întrebări referitoare la interpretarea articolului 17 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)² (denumit în continuare „RGPD”), precum și a articolului 12 litera (b) și a articolului 14 primul paragraf litera (a) din Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date³, citite în lumina articolelor 7, 8, 11 și 16 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”). Aceste întrebări au fost formulate în cadrul unei acțiuni introduse de TU și de RE (denumiți în continuare, împreună, „recurenții”) împotriva Google LLC (denumită în continuare „Google” sau „intimata”) prin care au solicitat, pe de o parte, dezindexarea anumitor linkuri afișate în căutările efectuate cu ajutorul motorului de căutare administrat de intimată care fac trimitere la articolele unui terț publicate online în care sunt identificați recurenții și, pe de altă parte, încetarea afișării fotografiilor care însoțesc unul dintre aceste articole sub forma unor imagini de previzualizare („thumbnails”).

¹ Limba originală: italiana.

² JO 2016, L 119, p. 1.

³ JO 1995, L 281, p. 31, Ediție specială, 13/vol. 17, p. 10.

2. Este bine cunoscut faptul că un motor de căutare nu se limitează la a găzdui conținuturi produse de alte persoane în rețea, ci joacă un rol activ în diseminarea informațiilor. „Bogăția rețelei” ar fi doar potențială dacă utilizatorul nu ar putea accesa informațiile de care are nevoie cu ajutorul motoarelor de căutare și, în vastul ocean de informații care se află pe internet, multe informații ar rămâne practic inaccesibile fără intermedierea acestor motoare. Atunci când motorul de căutare permite utilizatorului să efectueze o căutare pe baza anumitor cuvinte-cheie, cum ar fi numele unei persoane, el face alegeri cu privire la site-urile pe care le include în rezultatele căutării și la ordinea în care le oferă în lista de rezultate, cu repercusiuni enorme asupra diseminării informațiilor. Aceste selecții sunt efectuate de algoritmul utilizat și, prin urmare, depind de criteriile de selecție alese de operatorul motorului de căutare în activitatea sa de programare. Alte alegeri sunt efectuate pe scară largă în cadrul politicilor de „content moderation” puse în aplicare de platformă în conformitate cu standardele pe care le-a adoptat, de exemplu, pentru a-și apăra modelul de afaceri, pentru a proteja anumite sensibilități în rândul utilizatorilor sau pentru a respecta obligațiile legale. Aceste activități implică decizii privind conținuturile care nu trebuie publicate în rezultatele căutărilor efectuate de utilizatori.

3. Astfel, motorul de căutare acționează ca un „gatekeeper” al informației, expresie folosită pentru a desemna entitățile a căror activitate este necesară pentru a permite ca opiniile sau informațiile produse de terți să fie incluse în circuitul comunicării democratice. Această funcție de control al „porților” prin care trece fluxul de informații, exercitată de motoare de căutare precum Google, are consecințe importante atât asupra libertății de exprimare și de informare prevăzute la articolul 11 din cartă, cât și asupra dreptului la respectarea vieții private și la protecția datelor cu caracter personal prevăzute la articolele 7 și 8 din cartă. În special, includerea, în lista de rezultate care apare în urma unei căutări efectuate pe baza numelui unei persoane, a unei pagini de internet și a informațiilor conținute de aceasta referitoare la persoana respectivă facilitează în mare măsură accesibilitatea acestor informații pentru orice utilizator de internet și poate juca un rol decisiv în difuzarea acestor informații și, prin urmare, în exercitarea libertății de exprimare și de informare. Din același motiv, această includere poate constitui o ingerință mai importantă în dreptul fundamental la respectarea vieții private a persoanei vizate decât publicarea acestei pagini web de către editor, astfel cum a precizat Curtea în jurisprudența sa⁴.

4. În cererea de decizie preliminară care face obiectul prezentelor concluzii, specificitatea funcției exercitate de motoarele de căutare și tensiunea pe care aceasta o creează între drepturile fundamentale prevăzute la articolele 7, 8 și 11 din cartă este pusă în evidență într-o ipoteză care nu a fost încă examinată de Curte, și anume cea în care persoana vizată contestă caracterul veridic al datelor prelucrate și solicită, din acest motiv, dezindexarea linkurilor care conduc la conținuturile editate de terți în care apar aceste date.

II. Cadrul juridic

5. Pe lângă articolele 7, 8, 11 și 16 din cartă, care stabilesc dreptul la respectarea vieții private, dreptul la protecția datelor cu caracter personal, libertatea de exprimare și de informare și libertatea de a desfășura o activitate comercială, sunt relevante pentru prezenta analiză articolul 12 litera (b) și articolul 14 primul paragraf litera (a) din Directiva 95/46, la al căror text ne limităm la a face trimitere, precum și articolul 17 din RGPD. Acest din urmă articol stabilește la alineatul (1) dreptul persoanei vizate de a obține ștergerea datelor cu caracter personal care o privesc, în special în cazul în care aceste date au fost prelucrate ilegal, precum și obligația corespunzătoare a operatorului de a efectua această ștergere. La alineatul (3) litera (a) al

⁴ A se vedea în special punctele 14 și 15 din prezentele concluzii.

articolului menționat se precizează că alineatul (1) nu se aplică în măsura în care prelucrarea este necesară „pentru exercitarea dreptului la liberă exprimare și la informare”. Celelalte dispoziții ale Directivei 95/46 și ale RGPD relevante pentru examinarea cererii de decizie preliminară vor fi menționate pe parcursul analizei.

III. Litigiul principal și procedura în fața Curții

6. TU ocupă poziția de administrator sau deține o participație în mai multe societăți care oferă servicii financiare. RE era partenera lui TU și, până în luna mai 2015, a fost reprezentanta uneia dintre aceste societăți. Site-ul www.g-net.net (denumit în continuare „g-net”) a publicat, la 27 aprilie 2015, la 4 iunie 2015 și, respectiv, la 16 iunie 2015, trei articole în care erau exprimate opinii critice și îndoieli cu privire la seriozitatea modelului de investiții al unora dintre societățile menționate mai sus. Articolul din 4 iunie 2015 era însoțit de patru fotografii, trei cu TU și una cu RE, în care recurenții apăreau la volanul unor mașini de lux, în cabina unui elicopter și în fața unui avion charter. Împreună cu articolele, aceste imagini ar putea sugera că recurenții ar beneficia de o viață de lux finanțată de terți. Conform informațiilor legale („Impressum”), administratorul site-ului g-net este G-LLC. Obiectul social al G-LLC, conform propriilor indicații, este „de a contribui în mod durabil, prin informare activă și transparență constantă, la prevenirea fraudei în domeniul economic și social”. Cu toate acestea, diverse publicații critică modelul de afaceri al G-LLC, acuzând-o printre altele că încearcă să șantajeze întreprinderile, publicând mai întâi evaluări nefavorabile și oferindu-se apoi să le șteargă în schimbul plății unei așa-numite taxe de protecție. Articolele din 4 iunie 2015 și din 16 iunie 2015 au fost incluse în lista de rezultate ale căutărilor realizată prin introducerea în motorul de căutare operat de Google a numelui și prenumelui recurenților, atât separat, cât și în legătură cu anumite denumiri de societăți, în timp ce articolul din 27 aprilie 2015 a apărut în căutările care au pornit de la anumite denumiri de societăți. Aceste rezultate conțineau un link către articolele în cauză. Google a inclus, de asemenea, sub formă de „thumbnails”, în rezumatul rezultatelor căutării de imagini, fotografiile recurenților incluse în articolul din 4 iunie 2015.

7. Recurenții au solicitat intimății, pe de o parte, să dezindexeze articolele în cauză, care, în opinia lor, conțin o serie de afirmații inexacte și de opinii defăimătoare bazate pe fapte neadevărate, și, pe de altă parte, să elimine imaginile de previzualizare din lista de rezultate ale căutării. Aceștia au susținut că au fost victimele unui șantaj din partea G-LLC. Intimata a refuzat să dea curs acestei cereri, făcând trimitere la contextul profesional în care se înscriu articolele și imaginile în litigiu și invocând faptul că nu are cunoștință de pretinsa inexactitate a informațiilor conținute în aceste articole. Acțiunea a fost respinsă în primele două grade de jurisdicție.

8. În acest context, Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție) a decis să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) La evaluarea comparativă a drepturilor și intereselor în conflict care decurg din articolele 7, 8, 11 și 16 din [cartă], care trebuie efectuată, în temeiul articolului 17 alineatul (3) litera (a) din [RGPD], în cadrul examinării unei cereri de eliminare din lista de rezultate formulate împotriva responsabilului unui serviciu de căutare pe internet atunci când linkul a cărui dezindexare se cere conduce la un conținut care cuprinde expunerea unor fapte și judecăți de valoare bazate pe susțineri factuale al căror adevăr este contestat de persoana vizată și a cărui legitimitate există sau nu în funcție de caracterul veridic sau fals al susținerilor factuale din cuprinsul acestuia, este compatibil cu dreptul persoanei vizate la respectarea vieții sale private (articolul 7 din cartă) și la protecția datelor cu caracter personal

care o privesc (articolul 8 din cartă) faptul de a se ține seama în mod decisiv deopotrivă de aspectul dacă persoana vizată ar putea, în mod rezonabil – de exemplu, printr-o ordonanță de măsuri provizorii – să obțină protecție juridică împotriva furnizorului de conținut și astfel ar putea clarifica, cel puțin provizoriu, problema adevărului conținutului afișat de responsabilul motorului de căutare?

- 2) În cadrul evaluării comparative a drepturilor și intereselor în conflict care decurg din articolele 7, 8, 11 și 16 din cartă, care trebuie efectuată în conformitate cu articolul 12 litera (b) și cu articolul 14 primul paragraf litera (a) din Directiva [95/46] și cu articolul 17 alineatul (3) litera (a) din [RGPD], în cazul unei cereri de dezindexare formulate împotriva responsabilului unui motor de căutare, care, la introducerea unui nume, caută fotografiile de persoane fizice inserate pe internet de terți în legătură cu numele persoanei și afișează fotografiile găsite de el în lista sa de rezultate ca imagini de previzualizare («thumbnails»), trebuie să se țină seama în mod decisiv de contextul publicării inițiale a terțului și atunci când site-ul terțului, la afișarea imaginilor de previzualizare de către motorul de căutare, deși accesibil prin intermediul unui link, nu este identificat în mod concret, iar contextul astfel rezultat nu este afișat concomitent de serviciul de căutare pe internet?”

9. Părțile din procedura principală, guvernele română, austriac și elen, precum și Comisia au prezentat observații scrise în această cauză. În cadrul ședinței din 24 ianuarie 2022, părțile din litigiul principal și Comisia au prezentat observații orale.

IV. Analiză

10. Înainte de a trece la examinarea întrebărilor preliminare, trebuie amintită jurisprudența Curții cu privire la obligațiile care îi revin operatorului unui motor de căutare atunci când activitatea lui implică prelucrarea unor date cu caracter personal, în special atunci când este în discuție dreptul persoanei vizate de această prelucrare la ștergerea datelor care o privesc. După cum se va putea constata, aceste obligații sunt puse în balanță, pentru a utiliza cuvintele Curții, cu „responsabilitățile, competențele și posibilitățile” operatorului motorului de căutare⁵, care, la rândul lor, sunt indisolubil legate de rolul pe care acesta îl joacă în ecosistemul internetului, astfel cum a fost descris pe scurt în introducerea la prezentele concluzii.

A. *Jurisprudența Curții*

11. Din jurisprudența Curții privind prelucrarea datelor cu caracter personal în contextul activității motoarelor de căutare se desprind patru concluzii.

12. Prima se referă la calificarea activității motoarelor de căutare și la includerea acesteia în domeniul de aplicare al legislației Uniunii privind protecția datelor cu caracter personal.

13. Prin Hotărârea din 13 mai 2014, Google Spain și Google⁶ (denumită în continuare „Hotărârea Google Spain”), Curtea a statuat că activitatea unui motor de căutare care constă în găsirea informațiilor publicate sau introduse pe internet de către terți, indexarea acestora în mod automat și stocarea lor temporară și, în cele din urmă, punerea acestora la dispoziția utilizatorilor de internet într-o anumită ordine de preferință trebuie calificată drept „prelucrare a datelor cu

⁵ A se vedea punctul 15 din prezentele concluzii.

⁶ C-131/12, EU:C:2014:317.

caracter personal”, în sensul articolului 2 litera (b) din Directiva 95/46, atunci când informațiile respective conțin „date cu caracter personal”⁷. În această privință, este irelevant faptul că aceste date au făcut deja obiectul unei publicări pe internet și nu sunt modificate de acest motor de căutare⁸. Corolarul acestei calificări a activității motoarelor de căutare este cea de a doua afirmație care se regăsește în Hotărârea Google Spain. Operatorul unui motor de căutare, în măsura în care stabilește scopurile și mijloacele activității acestui motor, trebuie considerat „operator”, în sensul articolului 2 litera (d) din Directiva 95/46, al prelucrării datelor cu caracter personal pe care o implică această activitate⁹. În această privință, Curtea a precizat că excluderea operatorului unui motor de căutare din noțiunea de „operator” în sensul acestei dispoziții pentru simplul motiv că acesta nu exercită niciun control asupra datelor cu caracter personal publicate pe paginile web ale unor terți ar fi contrară obiectivului acestei dispoziții, care este acela de a asigura, prin intermediul unei definiții largi a acestei noțiuni, o protecție eficientă și completă a persoanelor vizate¹⁰.

14. A doua concluzie care reiese din jurisprudența Curții se referă la riscurile de ingerință gravă în drepturile fundamentale ale persoanelor vizate care rezultă din exploatarea unui motor de căutare.

15. Astfel cum s-a arătat deja, internetul amplifică în mod exponențial riscurile de a se aduce atingere drepturilor fundamentale la respectarea vieții private și la protecția datelor cu caracter personal din cauza modului în care sunt produse și distribuite informațiile online. Conștientă de această realitate, în Hotărârea Google Spain, Curtea a precizat, pe de o parte, că prelucrarea unor date cu caracter personal efectuată în cadrul activității unui motor de căutare este diferită de și se adaugă la cea desfășurată de editorii de site-uri web, care constă în a încărca aceste date pe o pagină de internet¹¹. Pe de altă parte, ea a subliniat că prelucrarea unor date cu caracter personal efectuată de operatorul unui motor de căutare „poate afecta în mod semnificativ drepturile fundamentale la respectarea vieții private și la protecția datelor cu caracter personal în cazul în care căutarea cu ajutorul acestui motor este efectuată plecând de la numele unei persoane fizice, întrucât prelucrarea menționată permite oricărui utilizator de internet să își formeze, prin intermediul listei de rezultate, o idee de ansamblu structurată cu privire la informațiile referitoare la această persoană care pot fi găsite pe internet, care ating în mod potențial o multitudine de aspecte ale vieții sale private și care, fără motorul de căutare menționat, nu ar fi putut sau ar fi putut doar foarte greu să fie combinate, și să stabilească astfel un profil mai mult sau mai puțin detaliat al acesteia”. În plus, efectul ingerinței în drepturile amintite ale persoanei vizate este „agravat ca urmare a rolului important pe care îl au în societatea modernă internetul și motoarele de căutare, care conferă informațiilor cuprinse într-o asemenea listă de rezultate un caracter ubicuu”¹². În consecință, potrivit Curții, „întrucât activitatea unui motor de căutare este [...] susceptibilă să afecteze semnificativ și în mod adițional în raport cu cea a editorilor de site-uri web drepturile fundamentale la viață privată și la protecția datelor cu caracter personal, operatorul acestui motor, în calitate de persoană care stabilește scopurile și mijloacele acestei activități, trebuie să asigure, în cadrul responsabilităților, al competențelor și al posibilităților sale, că această activitate îndeplinește cerințele Directivei 95/46 pentru ca garanțiile prevăzute de directiva respectivă să își producă efectul deplin și pentru ca o protecție eficientă și completă a persoanelor vizate, în special a dreptului lor la respectarea vieții private, să poată să fie realizată

⁷ Adică, informații referitoare la persoane fizice identificate sau identificabile și deci „date cu caracter personal” în sensul articolului 2 litera (a) din directiva menționată.

⁸ A se vedea Hotărârea Google Spain, punctele 28 și 29-31.

⁹ A se vedea Hotărârea Google Spain, punctele 32 și 33.

¹⁰ A se vedea Hotărârea Google Spain, punctul 34.

¹¹ A se vedea Hotărârea Google Spain, punctul 35.

¹² A se vedea Hotărârea Google Spain, punctul 80 și jurisprudența citată; a se vedea de asemenea punctele 36-38 din hotărârea menționată.

efectiv”¹³. În Hotărârea din 24 septembrie 2019, GC și alții (Dezindexarea unor date sensibile)¹⁴ (denumită în continuare „Hotărârea GC”), Curtea a reafirmat deplina aplicabilitate în privința operatorului unui motor de căutare a tuturor obligațiilor care revin „operatorului” unei prelucrări de date cu caracter personal în temeiul Directivei 95/46 și al RGPD, inclusiv a interdicțiilor și restricțiilor privind prelucrarea unor date sensibile, prevăzută la articolul 8 alineatele (1) și (5) din directiva menționată, precum și la articolul 9 alineatul (1) și la articolul 10 din RGPD. În această hotărâre, Curtea a precizat că, deși specificitățile prelucrării efectuate de operatorul unui motor de căutare în cadrul activității acestuia nu pot să justifice exonerarea lui de respectarea acestor dispoziții, aceste specificități sunt totuși susceptibile să influențeze întinderea responsabilității și a obligațiilor concrete care îi revin operatorului menționat. Întrucât acesta din urmă nu răspunde pentru faptul că datele sensibile figurează pe o pagină web publicată de un terț, ci pentru indexarea acestei pagini, doar din cauza unei asemenea indexări dispozițiile referitoare la prelucrarea acestor date nu îi sunt aplicabile și deci „prin intermediul unei verificări ce trebuie efectuată, sub controlul autorităților naționale competente, pe baza unei cereri formulate de persoana vizată”¹⁵.

16. A treia concluzie stabilită de Curte se referă la necesitatea de a lua în considerare toate drepturile fundamentale în discuție în cadrul unei cereri de dezindexare adresate operatorului unui motor de căutare și de a efectua o evaluare comparativă a acestor drepturi care să țină seama nu numai de circumstanțele cauzei, ci și de caracteristicile tehnologice ale mediului internetului.

17. În această privință, deși, pe de o parte, Curtea a exclus ca ingerința în drepturile fundamentale ale persoanei vizate produsă prin afișarea unor informații care o privesc în rezultatele unei căutări efectuate plecând de la numele său prin intermediul unui motor de căutare pe internet să poată, ca urmare a gravității potențiale a acestei ingerințe, să se justifice pe baza simplului interes economic al operatorului acestui motor, pe de altă parte, ea a recunoscut că „eliminarea unor linkuri din lista de rezultate ar putea avea, în funcție de informația în cauză, repercusiuni asupra interesului legitim al utilizatorilor de internet [...] de a avea acces la această informație”¹⁶. În astfel de situații, potrivit Curții „trebuie căutat un echilibru just în special între acest interes și drepturile fundamentale ale persoanei vizate, prevăzute la articolele 7 și 8 din cartă”¹⁷. Această cerință este reiterată în Hotărârea GC cu referire la articolul 17 din RGPD, care a codificat dreptul la ștergerea datelor cu caracter personal (sau „dreptul de a fi uitat”) recunoscut de Curte în Hotărârea Google Spain¹⁸ și care prevede în mod expres, la alineatul (3) litera (a), după cum a subliniat de altfel Curtea, cerința de a evalua comparativ diferitele drepturi menționate anterior¹⁹. În această hotărâre, Curtea a confirmat de asemenea ceea ce se statuase deja în Hotărârea Google Spain cu privire la criteriile pe baza cărora ar trebui să se realizeze această evaluare comparativă, reafirmând că, „deși drepturile persoanei vizate protejate de articolele 7 și 8 din cartă prevalează, ca regulă generală, asupra libertății de informare a utilizatorilor de internet, acest echilibru poate să depindă însă, în cazuri particulare, de natura informației în discuție și de caracterul sensibil al acesteia în ceea ce privește viața privată a persoanei vizate, precum și de interesul publicului de a dispune de informația respectivă, care poate varia în

¹³ A se vedea Hotărârea Google Spain, punctul 38.

¹⁴ C-136/17, EU:C:2019:773.

¹⁵ A se vedea Hotărârea GC, punctele 45-47.

¹⁶ A se vedea Hotărârea Google Spain, punctul 81.

¹⁷ A se vedea Hotărârea Google Spain, punctul 81.

¹⁸ A se vedea Hotărârea Google Spain, în special punctele 88 și 99. Dreptul la ștergerea datelor cu caracter personal a fost desprins de Curte prin interpretarea articolului 12 litera (b) și a articolului 14 primul paragraf litera (a) din Directiva 95/46.

¹⁹ A se vedea Hotărârea GC, punctele 54-59.

special în funcție de rolul jucat de această persoană în viața publică”²⁰. Dincolo de formulările adoptate de Curte, reiese în special din Hotărârea GC că evaluarea comparativă se efectuează cu privire la drepturi fundamentale de *importantă egală*, care constituie condiții esențiale pentru buna funcționare a unei societăți democratice. Prin urmare, nu este posibil să se prevadă în mod abstract prevalența unui drept în detrimentul altuia, ci este necesar să se găsească un echilibru astfel încât să se ajungă la o coexistență care să aducă cel mai puțin posibil prejudicii fiecăruia dintre drepturile fundamentale în cauză. De asemenea, din această hotărâre rezultă că echilibrul se deplasează cu atât mai mult de la dreptul la respectarea vieții private și la protecția datelor cu caracter personal, prevăzute la articolele 7 și 8 din cartă, spre dreptul de a informa și de a fi informat, consacrat la articolul 11 din cartă, cu cât persoana vizată joacă un rol public și, prin urmare, există un interes din partea utilizatorilor de internet de a primi informații referitoare la aceasta²¹.

18. Cea de a patra concluzie care reiese din jurisprudența Curții este atribuirea în favoarea operatorului motorului de căutare, în calitate de operator de date cu caracter personal prelucrate pentru necesitățile de funcționare a motorului respectiv, a rolului de a pune în balanță drepturile fundamentale în joc pentru a se asigura că o astfel de prelucrare respectă cerințele RGPD (și, anterior, pe cele ale Directivei 95/46)²². Acest rol a fost apoi codificat la articolul 17 din RGPD.

19. Atunci când este în discuție „dreptul de a fi uitat”, operatorul motorului de căutare trebuie, prin urmare, să decidă, pe baza tuturor drepturilor și intereselor implicate și în lumina tuturor circumstanțelor din speță, ce conținuturi trebuie incluse în lista de căutări efectuate de acest motor și ce conținuturi trebuie excluse din această listă. În cazul în care operatorul nu dă curs cererii de dezindexare, persoana vizată poate sesiza autoritatea de supraveghere sau autoritatea judecătorească pentru ca acestea să efectueze verificările necesare și să dispună ca operatorul respectiv să adopte măsurile care se impun²³. În acest context, merită amintit faptul că, la 26 noiembrie 2014, Grupul de lucru „articolul 29”²⁴ a adoptat orientări pentru punerea în aplicare a Hotărârii Google Spain²⁵, menite să ofere informații cu privire la modul în care autoritățile de protecție a datelor reunite în cadrul grupului de lucru menționat intenționează să pună în aplicare această hotărâre. Aceste orientări conțin de asemenea o listă neexhaustivă de criterii comune pe care autoritățile de protecție a datelor le vor aplica atunci când vor soluționa, de la caz la caz, plângerile depuse la birourile lor naționale ca urmare a refuzului de ștergere din lista de rezultate de către motoarele de căutare. În conformitate cu aceste orientări, Google examinează cererile de dezindexare care îi sunt prezentate.

20. Întrebările preliminare adresate de BGH trebuie analizate în lumina principiilor enunțate mai sus.

²⁰ A se vedea Hotărârea GC, punctul 66; în acest sens, deși fără o trimitere expresă la dreptul la informare consacrat la articolul 11 din cartă, a se vedea Hotărârea Google Spain, punctul 81.

²¹ În același sens, a se vedea de asemenea Hotărârea din 24 septembrie 2019, Google (Întinderea teritorială a dezindexării) (C-507/17, EU:C:2019:772, punctul 45).

²² Exercițarea dreptului la dezindexare a fost astfel legată de către Curte de mecanismul prevăzut la articolul 12 litera (b) și la articolul 14 primul paragraf litera (a) din Directiva 95/46, potrivit cărora astfel de cereri pot fi prezentate direct de către persoana vizată operatorului, care trebuie să examineze în mod corespunzător temeinicia acestora și, dacă este cazul, să înceteze prelucrarea datelor în cauză; a se vedea Hotărârea Google Spain, punctul 77. A se vedea în ceea ce privește RGPD, în mod explicit, Hotărârea GL, punctul 66.

²³ A se vedea Hotărârea Google Spain, punctul 77.

²⁴ Înființat în conformitate cu articolul 29 din Directiva 95/46, Grupul de lucru „articolul 29” este un organism consultativ european independent privind protecția datelor și a vieții private.

²⁵ <https://ec.europa.eu/newsroom/article29/items/667236/en>

B. Cu privire la prima întrebare preliminară

21. Google contestă admisibilitatea primei întrebări preliminare, care ar fi ipotetică întrucât soluția propusă de BGH se prezintă sub forma unei construcții abstracte, fără legătură cu faptele din litigiul principal. În plus, Curtea nu ar dispune de elementele necesare pentru a da un răspuns util.

22. În această privință, considerăm că trebuie, în primul rând, să se respingă argumentul invocat de Google potrivit căruia decizia de trimitere nu ar fi suficient de detaliată în această privință. Astfel, în opinia noastră, BGH a furnizat un cadru suficient de precis și de complet al contextului factual care caracterizează litigiul cu care este sesizată și a necesității, în acest context, de a obține un răspuns la prima întrebare preliminară. Curtea dispune de toate elementele necesare pentru a răspunde la această întrebare, independent de faptul că instanța de trimitere nu precizează nici dacă recurenții din litigiul principal sunt efectiv în măsură să obțină protecție jurisdicțională împotriva furnizorului de conținut, nici care ar fi consecințele în cazul unui răspuns negativ la această întrebare. În al doilea rând, simplul fapt că, în opinia BGH, este necesar, în vederea soluționării litigiului cu care este sesizat, să verifice în prealabil corectitudinea metodologiei pe care o consideră aplicabilă într-o situație precum cea din litigiul principal, definită în termeni generali și abstracti, nu înseamnă că întrebarea preliminară adresată Curții în această privință ar fi ipotetică, dacă rezultă că răspunsul la această întrebare este de natură să permită instanței de trimitere, după efectuarea constatărilor de fapt necesare, să soluționeze litigiul principal. În sfârșit, subliniem că celelalte argumente invocate de Google în susținerea inadmisibilității primei întrebări preliminare se referă în principal la implicațiile unei eventuale acceptări de către Curte a răspunsului propus de instanța de trimitere și, prin urmare, privesc fondul acestei întrebări.

a) Observații preliminare

23. Prin intermediul primei întrebări preliminare, Curtea este chemată în esență să clarifice obligațiile care îi revin operatorului unui motor de căutare cu ocazia examinării unei cereri de dezindexare întemeiate pe o afirmație, nesusținută de probe, cu privire la caracterul inexact al anumitor informații cuprinse în conținutul indexat, în speță articole care conțin date și comentarii privind modelul de investiții și rezultatele societăților administrate de recurenții din litigiul principal. Considerând, în special în lumina contextului profesional al articolelor în cauză și a importanței informației pentru investitori, având în vedere riscul care caracterizează sectorul în care recurenții își desfășoară activitatea²⁶, că o dezindexare nu ar fi justificată decât dacă informațiile contestate ar fi cu adevărat false, BGH se întreabă dacă le revine recurenților din litigiul principal sarcina să dovedească – sau să stabilească un anumit grad de probă – caracterul fals al acestor informații sau dacă Google are obligația să prezume că afirmațiile recurenților sunt întemeiate și să efectueze dezindexarea solicitată ori să încerce să clarifice ea însăși faptele. BGH propune să se răspundă la această întrebare în funcție de aspectul dacă persoana vizată ar fi în mod rezonabil în măsură să obțină protecție jurisdicțională, de exemplu prin intermediul unei măsuri provizorii, direct împotriva furnizorului de conținut și în esență întreabă Curtea dacă o interpretare a articolului 17 alineatul (3) litera (a) din RGPD în acest sens este corectă.

²⁶ Acestea sunt doar câteva dintre criteriile luate în considerare de BGH și menționate în mod expres în decizia de trimitere. Cu toate acestea, din lecturarea mai multor pasaje din această decizie reiese clar că această instanță a efectuat o apreciere globală a diferitelor elemente care caracterizează speța cu care a fost sesizată.

24. Prin argumente parțial diferite, toate părțile și persoanele interesate care au prezentat observații în cadrul prezentei proceduri se opun soluției propuse de BGH²⁷, cel puțin în măsura în care această soluție implică, contrar jurisprudenței menționate la punctele 11-19 din prezentele concluzii, că punerea în balanță a intereselor în sensul articolului 17 alineatul (3) litera (a) din RGPD se realizează exclusiv pe baza criteriului existenței unei posibilități rezonabile de protecție jurisdicțională împotriva furnizorului de conținut.

25. În ceea ce ne privește, constatăm că din decizia de trimitere reiese cu claritate că BGH a ridicat problema eventualei pertinente a acestui criteriu numai după ce a pus în balanță drepturile prevăzute la articolele 7, 8 și 11 din cartă în raport cu toate circumstanțele speței și după ce a concluzionat, plecând de la ipoteza că informațiile contestate ar fi adevărate, că dreptul la informare al utilizatorilor de internet prevalează. Prin urmare, ipoteza reținută de BGH este aceea în care, după ce au fost luați în mod corespunzător în considerare toți ceilalți factori relevanți, admiterea sau respingerea cererii de dezindexare depinde *exclusiv* de caracterul veridic sau fals al informațiilor a căror ștergere se solicită. Rezultă că un eventual răspuns afirmativ al Curții la întrebarea adresată de BGH nu ar avea drept consecință faptul că admiterea sau respingerea unei cereri de dezindexare întemeiată pe pretinsa inexactitate a informațiilor puse la dispoziție de motorul de căutare ar depinde *exclusiv* de împrejurarea că persoana vizată este în măsură să obțină protecție împotriva furnizorului de conținut și nici, contrar celor susținute de Google, nu ar implica faptul că, în cazul în care o astfel de protecție nu ar fi disponibilă, operatorul unui motor de căutare ar avea în mod automat obligația să efectueze dezindexarea. Astfel de consecințe ar fi, de altfel, contrare unei coroborări corecte între dispozițiile articolului 17 alineatul (1) și alineatul (3) litera (a) din RGPD, care exclude orice automatism care ar putea interfera cu realizarea de către operator, de către autoritatea de supraveghere sau de către instanță a evaluării comparative necesare a drepturilor fundamentale implicate. Un răspuns afirmativ al Curții la prima întrebare preliminară ar însemna doar că, în cazul în care dreptul la informare al utilizatorilor de internet și libertatea de exprimare a furnizorului de conținut par, pe baza tuturor circumstanțelor relevante, să prevaleze asupra drepturilor solicitantului, iar admiterea cererii de dezindexare se justifică numai dacă informațiile contestate sunt efectiv false, instanța națională și, în etapa precontencioasă, operatorul motorului de căutare ar avea posibilitatea de a se baza în mod decisiv pe această împrejurare, în cazul în care caracterul fals al informațiilor nu este evident și solicitantul nu a furnizat nici măcar un început de dovadă în acest sens. Pe de altă parte, la o examinare mai atentă, existența sau inexistența unei posibilități rezonabile de a obține protecție jurisdicțională împotriva furnizorului de conținut nu numai că nu poate constitui, în sine, un criteriu exclusiv sau decisiv pentru respingerea sau acceptarea unei cereri de dezindexare, indiferent de temeiul acesteia, dar nici măcar nu reprezintă un criteriu pertinent pentru evaluarea comparativă care trebuie efectuată în temeiul articolului 17 alineatul (3) litera (a) din RGPD. Astfel, în sine, acest criteriu nu dă nicio indicație cu privire la existența unui drept la ștergerea datelor care apar în conținutul contestat sau despre necesitatea, pentru exercitarea dreptului la libertatea de exprimare și de informare, de a menține indexarea acestui conținut.

26. Aceste precizări fiind făcute, în scopul răspunsului care urmează să fie dat la prima întrebare preliminară, trebuie, în opinia noastră, să se stabilească importanța în evaluarea comparativă a drepturilor fundamentale implicate într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, pe de o parte, a rolului pe care îl are persoana vizată în viața publică în sensul jurisprudenței Curții și, pe de altă parte, a existenței unei contestații cu privire la caracterul veridic al informațiilor prelucrate.

²⁷ Poziția guvernului elen pare mai nuanțată.

b) Ingerința în drepturile fundamentale protejate de articolele 7 și 8 din cartă și rolul persoanei în viața publică

27. Drepturile fundamentale la respectarea vieții private și la protecția datelor cu caracter personal, în pofida importanței care le este recunoscută în dreptul constituțional al Uniunii, nu au un caracter absolut²⁸. După cum rezultă în special din articolul 17 alineatul (3) litera (a) din RGPD, dreptul la protecția datelor cu caracter personal trebuie analizat în raport cu funcția pe care o îndeplinește în societate și trebuie să fie evaluat comparativ cu alte drepturi fundamentale, în conformitate cu principiul proporționalității²⁹. În cadrul acestei evaluări comparative, trebuie să se acorde importanța cuvenită dreptului la informare al proprietarului paginii web a cărei dezindexare se solicită și dreptului publicului de a avea acces la informațiile conținute în acea pagină web.

28. Or, după cum reiese din jurisprudența Curții menționată mai sus, acest interes poate varia în special în funcție de „rolul jucat în viața publică” de persoana la care se referă informația. Această expresie acoperă, în măsura în care este relevantă în cadrul prezentei proceduri, nu numai situațiile în care persoana respectivă deține o funcție politică, care, prin definiție, o expune controlului democratic al opiniei publice, ci și situațiile în care aceasta are un rol important în domeniul economic³⁰. În general, încrederea atât a celorlalți agenți economici, cât și a consumatorilor este o condiție esențială pentru buna funcționare a pieței. O astfel de încredere necesită accesul publicului la informații despre persoanele cu roluri profesionale care pot afecta dinamica pieței și interesele consumatorilor, uneori chiar mai mult decât actele factorilor de decizie politică. Bineînțeles, aceste informații sunt în esență cele care se referă la rolurile lor profesionale, dar se pot extinde și la aspecte din sfera lor privată, atunci când acestea sunt legate sau pot în vreun fel condiționa activitatea lor profesională și pot avea vreo incidență asupra încrederii publicului. În această privință, trebuie subliniat faptul că Curtea a avut deja ocazia să constate că acceptarea unui rol economic implică acceptarea unei limitări a domeniului de protecție a vieții private³¹.

29. Atunci când persoana vizată are un rol public în sensul specificat mai sus, nu numai în cazul în care acest rol este în mod efectiv proeminent, ci și în cazul în care are o amploare mai limitată, în cadrul evaluării comparative care trebuie efectuată în temeiul articolului 17 alineatele (1) și (3) din RGPD, dreptul la informare și dreptul de a fi informat pot, având în vedere toate circumstanțele relevante, să prevaleze asupra drepturilor fundamentale protejate de articolele 7 și 8 din cartă. În împrejurările litigiului principal, contextul profesional și caracterul jurnalistic al publicațiilor în cauză, precum și natura informațiilor contestate, care se referă în mod preponderent la activitățile societăților administrate de recurenți, militează în favoarea unei asemenea prevalențe, astfel cum constată instanța de trimitere.

c) Caracterul veridic al informațiilor și modalitățile de evaluare comparativă

30. Tendința ca dreptul la libertatea de exprimare și de informare să prevaleze asupra dreptului la protecția vieții private și a dreptului la protecția datelor cu caracter personal, atunci când persoana vizată joacă un rol important în viața publică, este inversată dacă se stabilește că informațiile care

²⁸ A se vedea Hotărârea GC, punctul 58 și jurisprudența citată.

²⁹ A se vedea Hotărârea GC, punctul 57 și jurisprudența citată.

³⁰ A se vedea în acest sens Curtea EDO, Hotărârea din 19 octombrie 2017, Fuchsmann împotriva Germaniei (CE:ECHR:2017:1019JUD007123313, § 40 și 41), și Hotărârea din 14 decembrie 2006, Verlagsgruppe News GmbH împotriva Austriei (CE:ECHR:2006:1214JUD001052002, § 36).

³¹ A se vedea Hotărârea din 9 martie 2017, Manni (C-398/15, EU:C:2017:197, punctul 59).

fac obiectul cererii de dezindexare sunt false. Într-o astfel de ipoteză, într-adevăr, s-ar putea argumenta probabil că, în realitate, dreptul de a informa și dreptul de a fi informat nici măcar nu intră în joc, acestea neputând include dreptul de a difuza informații false și dreptul de a avea acces la acestea. Chiar și fără a tăia nodul gordian al relației dintre dreptul la libertatea de exprimare și de informare și caracterul veridic al informațiilor³², se poate observa mai simplu că acest drept, în dubla sa valoare, activă și pasivă, atunci când se referă la informații false, nu poate fi totuși plasat pe același plan cu drepturile fundamentale la respectarea vieții private și la protecția datelor cu caracter personal. În acest caz, de fapt, funcționează un criteriu de prevalență care își are rădăcinile în una dintre valorile fundamentale ale Uniunii Europene, cea a demnității umane.

31. Articolul 2 TUE, care se referă și la tradițiile constituționale ale statelor membre, plasează respectarea demnității umane în fruntea listei de valori pe care se întemeiază Uniunea. La rândul său, articolul 1 din cartă prevede în mod imperativ că „demnitatea umană este inviolabilă” și că ea „trebuie respectată și protejată”. „Uniunea de valori” care este Uniunea Europeană recunoaște demnității umane un fel de primat, ea fiind o valoare pe care se bazează o mare parte din construcția europeană. Dacă demnitatea umană este inviolabilă și trebuie întotdeauna respectată și protejată, fără să existe, așa cum este cazul majorității drepturilor fundamentale garantate de cartă, vreun interes care să justifice limitarea ei, niciun motiv juridic, nici măcar unul legat de exercitarea unui drept fundamental, nu poate fi invocat pentru a o sacrifica³³. Or, o informație care nu este adevărată nu numai că încalcă dreptul fundamental la protecția datelor cu caracter personal al persoanei la care se referă, dar aduce în definitiv atingere demnității sale, întrucât oferă o reprezentare falsă a acesteia, producând o alterare a identității sale. Acest lucru este valabil mai ales în ecosistemul internetului, unde informația se răspândește rapid, este permanentă și, datorită activității motoarelor de căutare, duce la crearea unui profil precis al unei persoane. În lumea biților, difuzarea de informații false despre o persoană reprezintă o desfigurare permanentă a identității sale, care, în prezent, este definită mai ales în rețea, precum și o atingere gravă adusă demnității sale.

32. În aceste condiții, observăm că RGPD însuși oferă un răspuns clar la întrebarea privind importanța care trebuie acordată caracterului veridic al datelor cu caracter personal prelucrate. Principiile aplicabile prelucrării acestor date, enumerate la articolul 5 alineatul (1) din regulamentul menționat, includ, la litera (d), principiul „exactității”, potrivit căruia, pe de o parte, datele cu caracter personal trebuie să fie „exacte și, în cazul în care este necesar, să fie actualizate” și, pe de altă parte, „datele inexacte, având în vedere scopurile pentru care sunt prelucrate” trebuie șterse sau rectificate fără întârziere³⁴. Potrivit Curții, exactitatea datelor constituie una dintre „condițiile de legalitate” ale prelucrării datelor cu caracter personal³⁵ și, prin urmare, este relevantă în special în scopul aplicării articolului 17 alineatul (1) litera (d) din RGPD.

33. Atunci când este în discuție caracterul veridic al informațiilor prelucrate de operatorul motorului de căutare, precum în litigiul principal, problema evaluării comparative a drepturilor fundamentale implicate se pune astfel în termeni foarte concreți, cel puțin în etapa în care caracterul veridic sau fals al informațiilor nu a fost încă stabilit. În acest stadiu, întrebarea centrală este, de fapt, cine trebuie să facă o astfel de evaluare și potrivit căror modalități.

³² Această problemă prezintă o importanță deosebită în sistemul Statelor Unite, având în vedere ampla protecție a dreptului la exprimare consacrat în primul amendament din Constituție.

³³ A se vedea Explicațiile cu privire la cartă, articolul 1 (JO 2007, C-303, p. 17).

³⁴ A se vedea de asemenea considerentele 39 și 71 din RGPD, precum și articolul 16 și articolul 18 alineatul (1) litera (a) privind exercitarea dreptului la rectificare și, respectiv, a dreptului la restricționarea prelucrării.

³⁵ În acest sens, a se vedea Hotărârea GL, punctul 64, în pofida faptului că, în mod formal, RGPD face distincție între „principiile legate de prelucrarea datelor cu caracter personal”, enumerate la articolul 5, și condițiile privind „legalitatea prelucrării”, enumerate la articolul 6 din regulamentul respectiv.

34. Înainte de a aborda această chestiune, cred că ar fi oportun să mai facem câteva precizări cu privire la modul în care se prezintă operațiunea de evaluare comparativă a drepturilor fundamentale implicate atunci când este vorba despre activitatea motoarelor de căutare.

d) Evaluarea comparativă a drepturilor fundamentale în raport cu posibilitățile, competențele și responsabilitățile operatorului motorului de căutare

35. Modalitățile în care un operator al unui motor de căutare efectuează evaluarea comparativă a drepturilor fundamentale în conflict atunci când examinează o cerere de dezindexare sunt în mod necesar afectate de caracteristicile contextului tehnologic în care apare conflictul. Tensiunea dintre libertatea de informare, sub aspectele sale activ și pasiv, pe de o parte, și drepturile la respectarea vieții private și la protecția datelor cu caracter personal, pe de altă parte, se manifestă diferit în lumea biților. Tehnologia internetului afectează nu numai modul în care interacționează dreptul la informare și drepturile la respectarea vieții private și la protecția datelor cu caracter personal, ci și modul în care acestea sunt evaluate comparativ. Din acest motiv, jurisprudența Curții cu privire la „dreptul de a fi uitat” menționată mai sus face referire la „posibilitățile” operatorului unui motor de căutare, la „competențele” sale și la „responsabilitățile” acestuia. Situația este aceeași atunci când cererea de dezindexare se bazează pe caracterul pretins fals al informațiilor care figurează pe pagina web la care conduce linkul care trebuie dezindexat. Operatorul unui motor de căutare nu poate fi obligat să efectueze o monitorizare generalizată a conținuturilor găzduite și să verifice caracterul veridic al acestora. O astfel de monitorizare ar fi, de altfel, extrem de dificilă. În mod similar, nu intră în posibilitățile operatorului unui motor de căutare să verifice *a posteriori* dacă conținutul unui articol publicat pe o pagină web inclusă în lista de rezultate ale căutării este adevărat sau fals, întrucât el nu dispune de informațiile de care dispune editorul web și nu are puterea de a face o astfel de constatare.

36. În același timp însă nu poate fi ignorată responsabilitatea specială pe care o are operatorul unui motor de căutare în calitate de „gatekeeper” al informațiilor. Întrucât joacă un rol activ, nu doar tehnic și neutru, în difuzarea de informații în rețea, pe care și-a construit modelul de afaceri și din care își obține profiturile, acest operator trebuie să joace un rol activ și în eliminarea din rezultatele căutărilor a conținuturilor care includ date cu caracter personal false, cu condiția ca acest rol să rămână în limitele competențelor și posibilităților sale. În această privință, observăm că responsabilitatea specială asociată funcției de „gatekeeper” al informației pe care o au anumite platforme este subliniată de Curte în Hotărârea din 3 octombrie 2019, Glawischnig-Piesczek³⁶, în care a statuat că dispozițiile Directivei privind comerțul electronic³⁷ nu se opun ca instanțele naționale să oblige un furnizor de servicii de stocare-hosting să elimine sau să blocheze accesul nu numai la informații declarate anterior ilegale, din cauza caracterului defăimător al acestora, ci și la conținuturi echivalente informațiilor declarate ilegale, pentru a împiedica difuzarea acestora în pofida eliminării conținutului de origine. Efectivitatea protecției drepturilor individuale în raport cu modalitățile specifice de difuzare a informațiilor pe internet justifică, prin urmare, potrivit Curții, chiar în detrimentul intereselor economice ale platformei, o obligație de monitorizare specifică [o monitorizare generală ar fi incompatibilă cu articolul 15 alineatul (1) din Directiva privind comerțul electronic], cu condiția ca aceasta să nu conducă la o sarcină excesivă pentru intermediari. Măsurile care vizează combaterea răspândirii dezinformării și a

³⁶ C-18/18, EU:C:2019:821.

³⁷ Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (JO 2000, L 178, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 29, p. 257).

discursului instigator la ură pe internet³⁸, precum și tendința legislației Uniunii de a impune obligații de control sporite în domenii specifice platformelor, precum Google, în legătură cu conținuturile pe care le găzduiesc, merg de asemenea în aceeași direcție³⁹.

e) Diferitele soluții propuse în prezenta procedură

37. Având în vedere cadrul general prezentat mai sus, nu suntem convingși de soluțiile propuse în special de părțile din litigiul principal și de instanța de trimitere.

38. Contrar celor susținute de recurenții din litigiul principal, dezindexarea nu poate fi efectuată numai pe baza cererii unilaterale a persoanei vizate care pretinde, fără să dovedească, faptul că conținutul în litigiu include informații false, în special dacă, așa cum pare a fi cazul acestor recurenți, este vorba despre persoane a căror activitate, în virtutea rolului pe care îl ocupă pe piață, implică în principiu un drept al publicului la informare. O astfel de soluție ar lăsa la alegerea unilaterală a persoanei vizate dezindexarea conținuturilor care o privesc, fără posibilitatea de a examina temeinicia afirmațiilor care ar putea să o justifice, și ar conduce la un sacrificiu excesiv și nejustificat al dreptului la informare al editorului web și al dreptului publicului de a fi informat, fără a se ține seama de rolul pe care aceste drepturi îl au într-o societate democratică.

39. Cu toate acestea, nici soluția propusă de Google nu ne convinge, deoarece, prin excluderea oricărei implicări a operatorului motorului de căutare, ar impune persoanei vizate să se adreseze editorului paginii web solicitându-i eliminarea conținutului pretins fals. În cazul în care ar trebui urmată o astfel de soluție, persoanele care consideră că drepturile lor fundamentale la respectarea vieții private și la protecția datelor cu caracter personal au fost încălcate nu ar dispune decât de un mijloc de apărare iluzoriu. În fața refuzului editorului web de a șterge informația, aceasta ar continua să fie difuzată datorită motorului de căutare și, în cazul în care ar fi într-adevăr falsă, ar continua să încalce în mod nejustificat drepturile fundamentale ale persoanei vizate. Ne aflăm, așadar, în ipoteza opusă celei anterioare, în care evaluarea comparativă a diferitor drepturi fundamentale ar fi în totalitate în favoarea dreptului la informare, cu un sacrificiu disproporționat și nejustificabil al drepturilor fundamentale protejate de articolele 7 și 8 din cartă.

40. În sfârșit, în ceea ce privește soluția propusă de instanța de trimitere, care obligă persoana vizată, atunci când este posibil, să se îndrepte în justiție împotriva editorului web, aceasta conduce de asemenea, în opinia noastră, la un sacrificiu disproporționat al drepturilor prevăzute la articolele 7 și 8 din cartă. În primul rând, rapiditatea cu care sunt difuzate informațiile pe internet și dificultatea eliminării ulterioare a acestora, în cazul în care se dovedește că sunt false, intră în conflict cu durata procedurilor judiciare, fie ele și urgente, iar prejudiciul cauzat persoanei vizate ar putea fi chiar ireparabil. În al doilea rând, această soluție s-ar putea dovedi dificil de pus în aplicare în toate cazurile – care nu sunt rare în ecosistemul internetului – în care există obstacole practice semnificative în ceea ce privește acționarea în justiție a operatorului site-ului web pe care apare conținutul contestat, care poate avea reședința într-un stat terț sau

³⁸ Ne referim în special la Codul de conduită din 2016 pentru combaterea incitării ilegale la ură online (https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/combating-discrimination/racism-and-xenophobia/eu-code-conduct-countering-illegal-hate-speech-online_en) și la Codul de bune practici privind dezinformarea din 2018 (<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/code-practice-disinformation>), elaborate de Comisie și semnate de principalele platforme electronice.

³⁹ Articolul 17 din Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE (JO 2019, L 130, p. 92) și articolele 3 și 5 din Regulamentul (UE) 2021/784 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 privind combaterea difuzării de conținut terorist online (JO 2021, L 172, p. 79) merg în aceeași direcție.

poate fi dificil de identificat. În plus, dacă posibilitatea de a introduce o acțiune împotriva furnizorului de conținut ar fi recunoscută ca fiind extrem de importantă pentru protecția drepturilor persoanei vizate în împrejurări precum cele din litigiul principal, aceasta ar avea ca rezultat exonerarea de răspundere a operatorului motorului de căutare, ceea ce ar fi contrar atât recunoașterii caracterului autonom al prelucrării datelor cu caracter personal legate de funcționarea motoarelor de căutare, cât și principiului, stabilit de Curte, potrivit căruia persoana vizată trebuie să se poată adresa operatorului unei astfel de prelucrări pentru a obține dezindexarea datelor care o privesc, indiferent de ștergerea prealabilă a acestor date de către persoana care a plasat prima dată online conținutul contestat. Astfel cum s-a observat deja, acest principiu, precum și rolul recunoscut motoarelor de căutare în difuzarea conținuturilor pe internet și, în consecință, în amplificarea prejudiciilor care rezultă pentru persoane fizice din publicarea online a informațiilor care le privesc, se opun, de fapt, oricărei soluții care să exonereze operatorul unui motor de căutare de obligația, care îi revine în calitate de operator de date, de a respecta condițiile de legalitate a prelucrării, printre care se numără și exactitatea datelor prelucrate.

41. În fiecare dintre soluțiile trecute în revistă, balanța se înclină în întregime în favoarea unuia dintre drepturile în joc; trebuie însă găsit un punct de echilibru care să aducă cel mai mic prejudiciu posibil drepturilor fundamentale implicate. În considerațiile care urmează vom explica modul în care ar trebui găsit, în opinia noastră, acest punct de echilibru.

f) Soluția propusă și „procedural data due process”

42. Într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care dreptul la dezindexare depinde în mod esențial de stabilirea caracterului veridic al informațiilor care figurează în conținutul dezindexat și, prin urmare, de caracterul exact al datelor cu caracter personal prelucrate de operatorul motorului de căutare, singura cale posibilă de urmat constă, în opinia noastră, în identificarea unei „procedural fairness” specifice.

43. În ecosistemul internetului au apărut „puteri private” – inclusiv din cauza caracteristicilor tehnice ale acestui mediu și dinamicii economice care conduc inevitabil la concentrarea puterii economice și sociale în mâinile câtorva platforme – care pot condiționa puternic exercitarea drepturilor fundamentale, în special a celor prevăzute la articolele 7, 8 și 11 din cartă. În special, impactul asupra exercitării efective a acestor drepturi fundamentale este o consecință inevitabilă a rolului de „gatekeepers” ai informațiilor pe care îl joacă unele dintre aceste platforme. Pentru a face față acestui fenomen, în jurisprudența sa privind „dreptul de a fi uitat”, Curtea a recunoscut în esență un efect orizontal direct drepturilor fundamentale prevăzute la articolele 7 și 8 din cartă. Consecința logică, pentru ca aceste drepturi să devină efective, este necesar să se recunoască garanții procedurale suficiente pentru persoanele particulare față de platformele electronice responsabile de prelucrarea de date cu caracter personal, cărora să le corespundă obligații corelative ale acestor platforme, adaptate în mod natural la caracteristicile acestui instrument tehnologic și la particularitățile conflictelor între drepturile fundamentale care se manifestă în mediul internetului. Lumea internetului are nevoie, din punctul nostru de vedere, de o anumită formă de „procedural data due process”⁴⁰.

⁴⁰ A se vedea cu privire la această noțiune CRAWFORD, K., SCHULTZ, J., *Big Data and Due process: Towards a Framework to Redress Predictive Privacy Harms*, Boston College Law Review, 2014, p. 93.

44. În conformitate cu RGPD, o persoană privată are dreptul de a solicita dezindexarea unei pagini web care conține date care o privesc și pe care le consideră inexacte. Exercitarea acestui drept presupune însă, în opinia noastră, obligația de a indica elementele pe care se întemeiază cererea și de a furniza un început de probă privind caracterul fals al conținuturilor a căror dezindexare este solicitată, atunci când acest lucru nu este, în special în raport cu natura informațiilor în cauză, vădit imposibil sau excesiv de dificil⁴¹. Impunerea unei astfel de obligații este coerentă cu modul de redactare și cu economia RGPD, în care diferitele drepturi de rectificare, de ștergere, de restricționare a prelucrării și de opoziție recunoscute persoanei vizate sunt supuse unor condiții specifice, iar cei care intenționează să se prevaleze de acestea au sarcina să dovedească existența acestor condiții.

45. Sesizat cu o astfel de cerere de dezindexare, operatorul motorului de căutare este obligat, în virtutea rolului pe care îl joacă în difuzarea de informații și a responsabilităților care decurg din aceasta, să efectueze verificările necesare pentru a confirma sau nu temeinicia cererii și care țin de competențele sale efective. Aceste verificări pot să privească datele pe care le găzduiește și care se referă la persoana vizată și la editorul paginii web pe care este publicat conținutul contestat, date pe care operatorul motorului de căutare le poate analiza rapid cu ajutorul instrumentelor tehnologice de care dispune. În plus, dacă este posibil, operatorul motorului de căutare ar trebui să inițieze rapid o procedură în contradictoriu cu editorul web care a difuzat inițial informațiile, care ar putea astfel să prezinte motivele care susțin caracterul veridic al datelor cu caracter personal prelucrate și caracterul legal al prelucrării. În sfârșit, operatorul motorului de căutare va trebui să decidă dacă admite sau nu cererea de dezindexare, motivându-și pe scurt decizia.

46. Operatorul motorului de căutare poate respinge cererea numai în cazul în care subzistă îndoieli semnificative cu privire la caracterul exact sau fals al informațiilor în cauză sau în cazul în care importanța informațiilor false în contextul publicării respective este în mod evident nesemnificativă, iar aceste informații nu au un caracter sensibil. Persoana vizată se poate adresa atunci autorității judiciare, care are puterea de a efectua verificările necesare, sau autorității de supraveghere menționate la articolul 51 din RGPD, în contextul unei plângeri împotriva deciziei operatorului motorului de căutare.

47. Dacă conținutul privește o persoană care are un rol public, în sensul definit mai sus, având în vedere că dreptul la informare are, în principiu, o pondere mai mare decât drepturile prevăzute la articolele 7 și 8 din cartă, alegerea de a dezindexa va trebui să se bazeze pe dovezi extrem de semnificative care să confirme caracterul fals al informației. În astfel de cazuri, dacă persistă îndoieli rezonabile cu privire la caracterul exact sau fals al informației, dezindexarea ar trebui, în opinia noastră, să fie exclusă. În orice caz și cu atât mai mult atunci când conținutul în litigiu se referă la o persoană în virtutea rolului pe care aceasta îl joacă în viața publică, cererea de dezindexare nu poate fi admisă dacă sunt exprimate doar opinii, chiar dacă acestea sunt deosebit de critice și formulate în termeni foarte incisivi și ireverențioși ori dacă este vorba despre o satiră⁴². Rectificarea datelor inexacte se referă, de fapt, la informații cu privire la date, iar nu la opinii, care în orice caz contribuie la alimentarea dezbaterii publice într-o societate democratică, cu condiția ca ele să nu se transforme în defăimare. În schimb, este clar că, chiar dacă inițial a respins cererea, operatorul motorului de căutare va fi obligat să procedeze la dezindexare în cazul în care caracterul fals al informației este stabilit ulterior pe cale judiciară.

⁴¹ În cauza cu care este sesizată BGH, informațiile despre care se pretinde că ar fi false se referă în esență la datele economice ale societăților administrate de recurenți. În aceste condiții, este dificil să se susțină că recurenții din litigiul principal nu sunt în măsură să prezinte cel puțin un început de probă a caracterului fals al datelor din articolele contestate.

⁴² A se vedea, Curtea EDO, Hotărârea din 25 mai 2021, Milosavljevic împotriva Serbiei (CE:ECHR:2021:0525JUD005757414, § 63).

48. În sfârșit, în cazul în care circumstanțele cauzei impun acest lucru pentru a evita un prejudiciu ireparabil pentru persoana vizată, operatorul motorului de căutare poate fie să suspende temporar indexarea⁴³, fie să indice în rezultatele căutării că este contestat caracterul veridic al anumitor informații din conținutul la care conduce linkul în cauză⁴⁴, fără a aduce însă atingere dreptului editorului web de a contesta *in primis* o astfel de inițiativă în fața instanțelor de judecată.

49. Soluția propusă reușește, în opinia noastră, să concilieze în mod echilibrat diferitele drepturi implicate, evitând în același timp pericolul de a transforma Google într-un „judecător al adevărului” sau de a realiza un fel de cenzură privată a informațiilor de pe internet. Acest din urmă risc ar putea să se concretizeze cu ușurință dacă motoarelor de căutare li s-ar impune obligații generale prin care să li se interzică să găzduiască publicații care conțin informații false sau prin care să li se impună să verifice dacă informațiile care fac obiectul unei cereri de dezindexare sunt false sau nu. Astfel, în acest caz, pentru a evita o eventuală răspundere, motorul de căutare ar fi încurajat să dezindexeze toate conținuturile îndoielnice, chiar și în absența unor dovezi care să conducă în mod rezonabil la convingerea că acestea sunt false, ceea ce ar aduce un prejudiciu grav libertății de informare. Pentru a contracara acest risc, ar fi benefică o procedură de exercitare a dreptului de dezindexare, care să impună sarcini specifice tuturor părților implicate.

50. Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, propunem Curții să răspundă la prima întrebare preliminară în sensul că articolul 17 alineatul (3) litera (a) din RGPD trebuie interpretat în sensul că, în cadrul evaluării comparative a drepturilor fundamentale în conflict care decurg din articolele 7, 8, 11 și 16 din cartă, care trebuie efectuată la examinarea unei cereri de dezindexare prezentate operatorului unui motor de căutare pe baza unui pretins caracter fals al informațiilor cuprinse în conținutul indexat, nu este posibil să se țină seama în mod decisiv de aspectul dacă persoana vizată ar fi în mod rezonabil în măsură să obțină protecție jurisdicțională împotriva furnizorului de conținut, de exemplu prin intermediul unei ordonanțe de măsuri provizorii. În cadrul unei astfel de cereri, revine persoanei vizate obligația de a furniza un început de probă privind caracterul fals al conținuturilor a căror dezindexare se solicită, în cazul în care acest lucru nu este vădit imposibil sau excesiv de dificil, în special din cauza naturii informațiilor în cauză. Operatorul motorului de căutare are sarcina de a efectua, în ceea ce privește inexactitatea pretinsă a datelor prelucrate, verificările care țin de posibilitățile lui concrete, inclusiv prin contactarea, atunci când este posibil, a editorului paginii web indexate. În cazul în care împrejurările speței impun acest lucru, pentru a evita un prejudiciu ireparabil pentru persoana în cauză, operatorul motorului de căutare va putea fie să suspende temporar indexarea, fie să indice în rezultatele căutării că caracterul veridic al unora dintre informațiile din conținutul la care conduce linkul în cauză este contestat.

C. Cu privire la a doua întrebare preliminară

51. Prin intermediul celei de a doua întrebări, BGH solicită în esență Curții să stabilească dacă, în vederea evaluării comparative a drepturilor și intereselor în conflict care decurg din articolele 7, 8, 11 și 16 din cartă, care trebuie efectuată în temeiul articolului 12 litera (b) și al articolului 14 primul paragraf litera (a) din Directiva 95/46, precum și al articolului 17 alineatul (3) litera (a) din RGPD, în cadrul unei cereri de dezindexare adresate operatorului unui motor de căutare, în calitatea sa de operator, și prin care se urmărește eliminarea din rezultatele

⁴³ Posibilitatea unei limitări temporare a prelucrării datelor este prevăzută în mod expres la articolul 18 alineatul (1) litera (a) din RGPD în cazul în care persoana vizată contestă exactitatea datelor cu caracter personal și pentru perioada necesară pentru ca operatorul să verifice exactitatea acestor date cu caracter personal.

⁴⁴ A se vedea, pentru o soluție de acest tip, Hotărârea Curții EDO din 10 martie 2009, Times Newspaper Ltd împotriva Regatului Unit (nr. 1 și nr. 2), (CE:ECHR:2009:0310JUD000300203).

unei căutări de imagini, efectuată plecând de la numele unei persoane fizice, a unor fotografii, afișate sub formă de imagini de previzualizare, care reprezintă această persoană, trebuie să se țină seama în mod decisiv de contextul publicației pe internet în care aceste fotografii au apărut inițial, context pe care motorul de căutare nu îl afișează, ci la care face doar trimitere prin intermediul unui link care apare concomitent cu aceste imagini de previzualizare. BGH a explicat că, deși luate separat, fotografiile recurenților nu contribuie nicidecum la dezbateră publică, în contextul articolului în care au fost incluse, ele au contribuit totuși la transmiterea informațiilor și opiniilor exprimate în acesta.

52. Google consideră că această întrebare este ipotetică, pe de o parte, întrucât, contrar a ceea ce ar rezulta din decizia de trimitere, litigiul principal nu ar avea ca obiect o cerere de dezindexare a rezultatelor unei căutări de imagini efectuate plecând de la numele recurenților, ci o interdicție generală de afișare a imaginilor de previzualizare care apar în unul dintre articolele în litigiu, și, pe de altă parte, întrucât fotografiile în cauză nu ar mai fi indexate de Google începând cu luna septembrie 2017, iar articolele în litigiu nu ar mai fi disponibile pe site-ul g-net începând de la 28 iunie 2018. În această privință, este necesar să se amintească faptul că, potrivit jurisprudenței constante a Curții, revine exclusiv instanței naționale, care este sesizată cu soluționarea litigiului și care trebuie să își asume răspunderea pentru hotărârea judecătorească ce urmează să fie pronunțată, competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile cauzei, atât necesitatea unei decizii preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și relevanța întrebărilor pe care le adresează Curții⁴⁵. Curtea poate refuza să se pronunțe asupra unei întrebări preliminare adresate de o instanță națională numai dacă este evident că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, atunci când problema este de natură teoretică sau atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările care i-au fost adresate⁴⁶. În speță, nu reiese în mod vădit din dosarul de care dispune Curtea că întrebarea adresată de instanța de trimitere cu privire la interpretarea dispozițiilor Directivei 95/46 și ale RGPD ar fi ipotetică sau că interpretarea acestor dispoziții nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal. În ceea ce privește, în special, faptul că nici fotografiile în cauză, nici articolele în discuție nu mai apar pe site-ul g-net, instanța de trimitere precizează că pornește de la principiul că eliminarea unor astfel de conținuturi are un caracter pur temporar și că recurenții din litigiul principal păstrează un interes în ceea ce privește soluționarea cererii lor de dezindexare. În asemenea circumstanțe, realitatea și utilitatea interpretării solicitate nu pot fi, în opinia noastră, puse la îndoială.

53. În privința fondului întrebării adresate de BGH, trebuie mai întâi arătat că, după cum observă în mod corect Google, aceleași reguli care se aplică căutărilor pe internet se aplică și căutărilor nominale de imagini prin intermediul unui motor de căutare pe internet. Jurisprudența Curții menționată mai sus, la punctele 11-19 din prezentele concluzii, se aplică, prin urmare, și în cazul cererilor de dezindexare care se referă la rezultatele acestui tip de căutare. Afișarea, în aceste rezultate, a fotografiilor unor persoane fizice sub formă de imagini de previzualizare constituie o prelucrare de date cu caracter personal pentru care operatorul motorului de căutare își asumă rolul de „operator”, în sensul articolului 2 litera (d) din Directiva 95/46 și al articolului 4 alineatul (7) din RGPD, și răspunde, în limitele responsabilităților, competențelor și posibilităților sale, de respectarea cerințelor cuprinse în aceste acte. În cazul unei cereri de dezindexare a rezultatelor unei căutări de imagini, operatorul motorului de căutare va trebui să efectueze o evaluare comparativă a diferitor drepturi fundamentale implicate și să evalueze dacă prevalează

⁴⁵ A se vedea Hotărârea din 24 februarie 2022 Eulex Kosovo (C-283/20, EU:C:2022:126, punctul 28 și jurisprudența citată).

⁴⁶ A se vedea Hotărârea din 24 februarie 2022 Eulex Kosovo (C-283/20, EU:C:2022:126, punctul 29 și jurisprudența citată).

dreptul persoanei vizate la respectarea vieții private și la protecția datelor cu caracter personal sau dreptul la libertatea de exprimare și de informare. În acest sens, el trebuie să ia în considerare toți factorii relevanți⁴⁷.

54. Întrebarea dacă conținutul paginii de internet pe care este inclusă fotografia a cărei eliminare se solicită ar trebui să fie inclus de asemenea printre aceste elemente depinde, în opinia noastră, de identificarea corectă a obiectului prelucrării în cauză și a naturii acestei prelucrări. În litigiul principal, astfel cum s-a arătat mai sus, recurenții solicită dezindexarea a patru fotografii care îi reprezintă. Această cerere nu se referă însă la informațiile conținute în textul articolului care apare pe site-ul web al editorului concomitent cu fotografiile, nici la acestea din urmă în funcția lor de suport vizual și descriptiv al textului respectiv și ca parte integrantă a articolului în cauză. Indexarea, prin intermediul unei căutări pe internet, a linkului către acest articol și a imaginilor pe care acesta le conține constituie o prelucrare distinctă, având un obiect distinct, la care recurenții se opun printr-o cerere de dezindexare separată (cu privire la care BGH a adresat prima întrebare preliminară).

55. Prin reperarea fotografiilor unor persoane fizice publicate pe internet și prin reproducerea acestora, în rezultatele unei căutări de imagini, sub formă de imagini de previzualizare, indiferent de conținutul în care sunt incluse, și prin golirea lor de eventuala valoare informativă sau descriptivă care le fusese atribuită inițial, operatorul unui motor de căutare oferă un serviciu prin care efectuează o prelucrare de date cu caracter personal independentă și distinctă atât de cea a editorului paginii de internet din care sunt preluate fotografiile, cât și de cea a indexării acestei pagini, de care acest operator este de asemenea responsabil. Astfel cum BGH a arătat în mod întemeiat, având în vedere natura unei asemenea prelucrări, în care o parte din conținutul creat de terți, care are propria sa autonomie, este extrasă și afișată separat, operatorul motorului de căutare pare să acționeze nu ca un intermediar, ci mai degrabă ca un creator de conținut.

56. Din cele de mai sus rezultă, în opinia noastră, că, în cadrul evaluării comparative a drepturilor fundamentale în conflict, care trebuie efectuată în temeiul dispozițiilor relevante ale Directivei 95/46 și ale RGPD în scopul examinării unei cereri de eliminare a fotografiilor care înfățișează o persoană fizică din rezultatele unei căutări de imagini efectuate plecând de la numele acestei persoane, trebuie să se țină seama numai de valoarea informativă a fotografiilor ca atare, indiferent de conținutul în care acestea sunt incluse pe pagina web din care sunt preluate. În schimb, în cazul în care, în cadrul unei cereri de dezindexare a unui link către o pagină web, este contestată afișarea de fotografii în contextul conținutului acestei pagini, valoarea informativă pe care o au aceste fotografii în acest context este cea care trebuie luată în considerare în cadrul acestei evaluări comparative.

57. Argumentele prezentate de Google în observațiile sale scrise nu permit să se infirme, în opinia noastră, o astfel de concluzie. Deși este adevărat că, în cadrul unei căutări de imagini, imaginile de previzualizare apar alături de un link către conținutul paginii de internet în care sunt incluse, nu este mai puțin adevărat că ele sunt afișate de motorul de căutare într-un mod complet independent, fără legătură cu contextul în care se înscriu fotografiile. Spre deosebire de cazul unei căutări pe internet, ale cărei rezultate nu permit accesul imediat la conținutul indexat, în cazul unei căutări de imagini, afișarea conținutului grafic, inclusiv a imaginilor de previzualizare publicate pe internet, constituie în sine rezultatul căutat de utilizator, indiferent de decizia ulterioară a acestuia de a accesa sau nu pagina web de origine. De asemenea, faptul, subliniat de

⁴⁷ Cu privire la elementele pertinente în vederea unei astfel de evaluări comparative atunci când comportamentul pretins prejudiciabil privește publicarea de fotografii, a se vedea printre altele Curtea EDO, Hotărârea din 7 februarie 2012, Von Hannover împotriva Germaniei (CE:ECHR:2012:0207)UD004066008, § 109-113 și jurisprudența citată).

instanța de trimitere, că o astfel de afișare corespunde modelului de afaceri al Google și că nu ar fi posibil din punct de vedere tehnic să se procedeze altfel nu pune în discuție caracterul autonom al prelucrării datelor pe care această afișare o implică.

58. Desigur, nu este exclus ca, prin solicitarea de eliminare a fotografiilor în care apare, persoana vizată să urmărească, în realitate, să restricționeze accesul, prin intermediul linkului care însoțește aceste fotografii, la conținutul în care acestea sunt incluse și la informații care ar putea fi de interes public cuprinse în acesta. Totuși, în această privință este necesar să se arate că, deși eliminarea fotografiilor din rezultatele unei căutări de imagini restrânge fără îndoială posibilitățile de acces la conținutul în care acestea sunt încorporate, acesta din urmă rămâne însă direct accesibil prin intermediul unei căutări tradiționale pe internet. O asemenea căutare permite de asemenea afișarea, prin intermediul linkului indexat, a întregului conținut, inclusiv a fotografiilor, care, în contextul lor original, îndeplinesc pe deplin rolul care le este eventual atribuit de editorul web de a transmite și de a susține informațiile furnizate și opiniile exprimate. Astfel, în litigiul principal, chiar dacă cererea de dezindexare a articolelor în discuție ar fi respinsă, dată fiind prevalența libertății de exprimare și de informare asupra drepturilor recurenților la respectarea vieții lor private și la protecția datelor lor cu caracter personal, eventuala admitere a cererii de eliminare a fotografiilor care îi înfățișează nu ar restrânge în mod excesiv sau nejustificat această libertate în cazul în care, astfel cum arată BGH, aceste fotografii au o valoare informativă redusă atunci când sunt scoase din contextul în care sunt incluse.

59. Luând în considerare precizările de la punctul precedent, concluzia la care am ajuns la punctul 56 din prezentele concluzii, departe de a conferi o protecție cvasiabsolută dreptului la imagine, recunoaște acestui drept o justă dimensiune, care îi este proprie în cadrul drepturilor referitoare la personalitate. Imaginea unei persoane este astfel unul dintre principalele atribute ale personalității sale, deoarece îi exprimă originalitatea și îi permite să se diferențieze de semenii săi. Dreptul unei persoane la protecția imaginii sale constituie una dintre condițiile esențiale pentru realizarea sa personală și presupune ca ea să aibă controlul asupra propriei imagini și în special posibilitatea de a refuza difuzarea acestei imagini⁴⁸. Rezultă că, deși libertatea de exprimare și de informare include, fără îndoială, publicarea de fotografii⁴⁹, protecția dreptului la viața privată a persoanei capătă o importanță deosebită în acest context, având în vedere capacitatea fotografiilor de a transmite informații deosebit de personale, dacă nu chiar intime, despre o persoană sau despre familia acesteia⁵⁰.

60. Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, propunem Curții să răspundă la a doua întrebare preliminară în sensul că articolul 12 litera (b) și articolul 14 primul paragraf litera (a) din Directiva 95/46, precum și articolul 17 alineatul (3) litera (a) din RGPD trebuie interpretate în sensul că, în cadrul evaluării comparative a drepturilor fundamentale în conflict prevăzute la articolele 7, 8, 11 și 16 din cartă, care trebuie efectuată în cadrul unei cereri de dezindexare adresate operatorului unui motor de căutare și prin care se urmărește eliminarea din rezultatele unei căutări de imagini, efectuată pornind de la numele unei persoane fizice, a unor fotografii afișate sub formă de imagini de previzualizare care reprezintă această persoană, nu trebuie să se țină seama de contextul publicației pe internet în care aceste fotografii au apărut inițial.

⁴⁸ Curtea EDO, Hotărârea din 7 februarie 2012, Von Hannover împotriva Germaniei (CE:ECHR:2012:0207JUD004066008, § 96).

⁴⁹ A se vedea Curtea EDO, Hotărârea din 14 decembrie 2006, Verlagsgruppe împotriva Austriei (CE:ECHR:2006:1214JUD001052002, § 29 și 40 și jurisprudența citată).

⁵⁰ Curtea EDO, Hotărârea din 7 februarie 2012, Von Hannover împotriva Germaniei (CE:ECHR:2012:0207JUD004066008, § 103 și jurisprudența citată).

V. Concluzie

61. Având în vedere ansamblul considerațiilor de mai sus, propunem Curții să răspundă la întrebările preliminare adresate de Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania) după cum urmează:

- 1) Articolul 17 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul 2016/679 trebuie interpretat în sensul că, în cadrul evaluării comparative a drepturilor fundamentale în conflict care decurg din articolele 7, 8, 11 și 16 din cartă, care trebuie efectuată la examinarea unei cereri de dezindexare prezentate operatorului unui motor de căutare pe baza unui pretins caracter fals al informațiilor cuprinse în conținutul indexat, nu este posibil să se țină seama în mod decisiv de aspectul dacă persoana vizată ar fi în mod rezonabil în măsură să obțină protecție jurisdicțională împotriva furnizorului de conținut, de exemplu prin intermediul unei ordonanțe de măsuri provizorii. În cadrul unei astfel de cereri, revine persoanei vizate obligația de a furniza un început de probă privind caracterul fals al conținuturilor a căror dezindexare se solicită, în cazul în care acest lucru nu este vădit imposibil sau excesiv de dificil, în special din cauza naturii informațiilor în cauză. Operatorul motorului de căutare are sarcina de a efectua, în ceea ce privește inexactitatea pretinsă a datelor prelucrate, verificările care țin de posibilitățile lui concrete, inclusiv prin contactarea, atunci când este posibil, a editorului paginii web indexate. În cazul în care împrejurările speței impun acest lucru, pentru a evita un prejudiciu ireparabil pentru persoana în cauză, operatorul motorului de căutare va putea fie să suspende temporar indexarea, fie să indice în rezultatele căutării că caracterul veridic al unora dintre informațiile din conținutul la care conduce linkul în cauză este contestat.
- 2) Articolul 12 litera (b) și articolul 14 primul paragraf litera (a) din Directiva 95/46, precum și articolul 17 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul 2016/679 trebuie interpretate în sensul că, în cadrul evaluării comparative a drepturilor fundamentale în conflict prevăzute la articolele 7, 8, 11 și 16 din cartă, care trebuie efectuată în cadrul unei cereri de dezindexare adresate operatorului unui motor de căutare și prin care se urmărește eliminarea din rezultatele unei căutări de imagini, efectuată pornind de la numele unei persoane fizice, a unor fotografii afișate sub formă de imagini de previzualizare care reprezintă această persoană, nu trebuie să se țină seama de contextul publicației pe internet în care aceste fotografii au apărut inițial.